

Reflectie op initiatief wetsvoorstel Mediation.

23 mei 2013, Hoogland

Geachte heer van der Steur,

Uit alle facetten van het gedane wetsvoorstel, licht ik 1 facet uit: de vermeende “Dejuridisering” die beoogd wordt met het gedane voorstel.

Mediation is bedoeld om in een ‘glazen stolp’, een veilige juridische ingang te bieden voor conflicterende partijen. Door juist **niet** de rechtsgang te bewandelen maar partijen onderling nader tot elkaar te laten komen.

Dit vraagt om vaardigheden die de traditionele jurist niet bij voorbaat en perse in huis heeft.

Juristen worden opgeleid om casussen **op te lossen voor** één partij.

Een mediator wordt opgeleid om partijen te begeleiden zodat ze bekrachtigd worden **zelf een oplossing te vinden** in een vrijwillig proces.

Daarom wordt in de diverse erkende opleiding zoveel aandacht besteed aan vaardigheden van de mediator om partijen te helpen deëscaleren, en partijen naar elkaar te laten luisteren en om tot een overeenkomst te laten komen die ze zelf inhoud geven.

In Uw voorstel “Wet Registermediator” worden eisen gesteld aan de mediator die luiden: “competenties op juridisch gebied”.

In de toelichting wordt uitgelegd dat het wetsvoorstel beoogd ‘dejuridisering’ te bereiken.

Echter **als** bedoeld wordt met “competenties op juridisch gebied” dat een registermediator een rechtenstudie afgerond dient te hebben, wordt daarmee niet perse een kwalitatief goede mediator afgeleverd.

De juridische aspecten van het vak mediation valt in een aantal deelaspecten uiteen.

- Inhoud van de kwestie
- (Opstellen van-) Mediation Overeenkomst en Vastellings Overeenkomst
- Beroepsgroep

Inhoud van de kwesties

In principe kunnen partijen zich altijd laten bijstaan door hun advocaten. Als mediator kan je partijen gelegenheid bieden te overleggen met hun raadsman/vrouw. De juridische kennis van de mediator kan zich beperken tot in achtneming van termijn verstrijkingen, vormelijkheden en ondervanging met behulp van (reeds beschikbare-) modellen.

Ter wille van de onpartijdigheid is het verder **juist niet gewenst dat een mediator een partij inhoudelijk juridisch advies** verleent! Hiermee wordt automatisch de wederpartij benadeeld, en verliest de mediator haar neutraliteit en wordt je als mediator klachtenswaardig volgens de beroepsreglementen. Daarmee wordt het doel van mediation voorbij geschoten.

Hoogstens zijn deelspecialisaties gewenst zoals reeds nu door de bestaande erkende opleidingen verzorgd worden middels aanvullende cursussen. Bijvoorbeeld echtscheidings bemiddeling zodat je als mediator weet dat je in de mediation naar een convenant toe moeten werken.

Mediation- en vastellings Overeenkomst

Mediation overeenkomsten zijn als standaard model reeds ruimschoots aanwezig. De huidige modellen zijn een weergave van jarenlange ervaring en bijschaving door bijvoorbeeld het NMI.

De vastellings overeenkomst zijn tot op zekere hoogte ook in diverse modellen aanwezig.

De erkende opleidingen geven aandacht hoe een deugdelijke overeenkomst tot stand dient te komen.

Ook hier geldt dat beide partijen zelf de verantwoordelijkheid dragen, en de gelegenheid dienen te

krijgen van de mediator, zodat partijen met hun eigen raadsman/vrouw afstemmen of een concept versie van een vaststellings overeenkomst voldoet aan criteria voor deugdelijkheid.

De inhoud van een vaststellings overeenkomst wordt door de partijen zelf in grote lijnen aangedragen. Er is hier ook geen strikte noodzaak voor de mediator om een rechtenstudie volbracht te hebben om toch een deugdelijke overeenkomst te kunnen leveren.

Beroepsgroep

Als mediator val je onder gedragsregels en tuchtrecht. Daarvoor is zeker geen rechtenstudie nodig. Elke beroepsgroep kent kwaliteitseisen en maatregelen.

Het feit dat je als mediator een 'glazen stolp' biedt om partijen een veilige juridische weg te laten bewandelen, geeft uiteraard geen excuus om 'dwingend recht' te omzeilen. Ook kan je als mediator niet voorkomen dat rechtsvervolgning wordt stop gezet. Desalniettemin betekent dit wederom niet dat daarvoor een gehele juridische studie gevolgd dient te worden.

De noodzakelijke kennis op het gebied van 'dwingend recht' en van niet te voorkomen rechtsvervolgning, wordt afdoende geleverd via de geboden specialisatie door de diverse erkende opleidingen.

Het zijn van een meester in de rechten, is absoluut geen voorwaarde voor een goede mediator.

Het zijn van een psycholoog, bedrijfswetenschapper of anderszins, is absoluut geen aanwijzing voor een slechte mediator.

Een mediator is een opzich zelf staand beroep. Mediation leunt eerder zwaar op psychologische kennis van innerlijk processen bij de conflictueuse medemens, dan op kennis van het juridische veld. Door mediation alleen open te stellen voor juristen wordt de essentie van wat mediation in wezen is, totaal niet begrepen.

Juist om de dejuridisering echt ruimte te geven, verzoek ik het wetsvoorstel en de te stellen eisen aan de kwalificaties van de mediator, niet 'eng' juridisch in te kleden. De specialisaties zoals geboden door de huidige erkende opleidingen zijn reeds de weerslag van jarenlange ervaring en afdoende voor de benodigde juridische bagage.

Ik verzoek u dringend het vak mediation niet om zeep te helpen door haar alleen nog maar open te stellen voor juristen.

Hiermee doet u mij en andere enthousiaste collegae mediators zeer groot onrecht.

Tevens sluit ik me aan bij het schrijven van collega mediator mr. Igor Janssen, advocaat en mediator bij Dijkstra Voermans Advocatuur & Notariaat.

Met vriendelijke groeten,
Drs. Judith Boersen

Mediator en doctorandus in de Bedrijfswetenschappen